

Avans Hogeschool

**Deeltijdopleidingen Tranche 2:
Zorg en Welzijn**

B en AD Social Work

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In maart 2021 zijn de bestaande hbo-opleidingen Ad en bachelor Social Work van Avans Hogeschool (verder Avans Social Work) online bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze opleidingen nemen deel aan het landelijke experiment leeruitkomsten. De visitatie is voorafgegaan door een generieke audit, waarbij de uitgangspunten van de flexibilisering van het onderwijs zijn beoordeeld. De opleidingen worden aangeboden in Den Bosch en Breda en maken onderdeel uit van de Academie voor Deeltijd (AVD) van Avans Hogeschool.

Het panel beoordeelt de deeltijdvariant van deze opleidingen in zijn geheel als **positief**. Het flexibele deeltijdonderwijs is in ontwikkeling en inhoudelijk op orde. Kenmerkend is de goede kwaliteit van het docententeam en de goede samenwerking onderling. Het deeltijdonderwijs is in het experiment dichtbij het bestaande en bekende programma gebleven en nog weinig leerwegaafhankelijk vormgegeven. Door de huidige transitie naar een modulaire aanpak zullen de opleidingen flexibeler worden. Het panel adviseert de opleidingen om de ambities, met betrekking tot de realisatie van de flexibilisering, mee te nemen in het onderwijs-ontwerp. Het panel geeft validering als voorbeeld. De opleiding zou kaders kunnen stellen om te bepalen wat passend is en welke zaken wel of niet gevalideerd kunnen worden.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De beoogde leerresultaten komen overeenkomen met het hbo-bachelor niveau en met de beroepsgerichte oriëntatie. De opleidingen hebben een adequaat en actueel beroepsbeeld. De opleidingen volgen het landelijke profiel sociaal werk en de landelijke Body of Knowledge en Skills (BoKS) wordt toegepast. De beoogde leerresultaten sluiten aan op het beroepenveld en de inhoud komt overeen met de eisen van het vakgebied. De leeruitkomsten zijn in ontwikkeling. De opleidingen zijn in transitie naar modulair onderwijs waarin de leeruitkomsten meer output-gericht en generiek worden geformuleerd. De leerwegaafhankelijkheid zal met de nieuwe modularisering toenemen. De opleidingen stellen hoge eisen aan kwaliteit en nemen de tijd om hun ambities richting flexibilisering te halen. Het panel heeft grote waardering voor de betrokkenheid van het werkveld dat graag meedenkt en meewerkt bij de ontwikkeling van de opleidingen. Het panel complimenteert de opleidingen dat de band met het werkveld, ten opzichte van voorgaande jaren, sterker is geworden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De onderwijsleeromgeving is overzichtelijk vormgegeven en het onderwijsprogramma wordt goed uitgevoerd. Studenten zijn tevreden over het onderwijsprogramma en geven aan dat het onderwijs praktijkgericht is en aansluit op hun niveau en werksituatie. Meer flexibiliteit in het onderwijsprogramma is gewenst. Het online leren en lesgeven heeft het afgelopen jaar door Corona een boost gekregen. Het panel is positief over de manier waarop de opleidingen dit hebben opgepakt. Het panel is enthousiast over Brightspace. Volgens het panel zal met deze nieuwe online leeromgeving de flexibiliteit worden vergroot. Studenten geven aan tevreden te zijn over Brightspace. Informatie is in het platform goed en snel te vinden. Studenten zijn heel positief over de docenten. Het team van docenten levert inhoudelijk een hoge kwaliteit. Een groot aandeel van de docenten is werkzaam in de beroepspraktijk en er is een goede samenwerking tussen deze docenten en het kernteam. Het panel ziet dat ook flexdocenten zich actief

bezighouden met de inrichting van modules in samenspraak met het kernteam. Het panel is hier enthousiast over. In de Ad-opleiding profiteren de studenten van de inzet van coaches. In de bacheloropleiding wordt meer zelfregie gevraagd. Het panel geeft de opleiding de suggestie mee om de inzet van coaches in de bachelorfase te heroverwegen. De opleidingen betrekken ICTO-coaches bij onderwijsontwikkeling om de kwaliteit van de leeromgeving in de opzet van het modulaire systeem te verbeteren en bij de ontwikkeling van ICT-vaardigheden van docenten. Het team groeit hard en besteedt veel aandacht aan het zorgvuldig inwerken van nieuwe collega's. Om ook de kwaliteit van het onderwijs voor studenten goed te borgen, kiest het team ervoor om vernieuwingen stap voor stap in te voeren. Het panel vindt dat een verstandige keuze. Het panel is van mening dat de kwaliteitszorg voldoet. Het constateert dat de communicatielijnen kort zijn en dat er adequaat wordt bijgesteld naar aanleiding van ervaringen van studenten.

Standaard 3: Toetsing

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De vorm van toetsing is passend bij de leeruitkomsten. De leeruitkomsten worden bij de opleidingen afgesloten via een mondeling assessment, schriftelijk verslag, individuele schooltoets of praktijkopdracht. Het panel is positief over de Ad die studenten meer zeggenschap geeft over de opdrachten. Studenten vinden de leeruitkomsten krap omschreven maar ervaren veel ruimte om de leeruitkomsten op alternatieve wijze aan te tonen. De docent denkt volgens hen goed mee om de opdracht passend te maken aan de praktijk. Het panel heeft waardering voor de toename aan zeggenschap die de Ad-student krijgt over zijn opdrachten.

De rubrics in de beoordelingsformulieren voldoen maar mogen uniformer in de opzet. Avans-breed staat er volgens het panel een sterk toetsbeleid. De doorvertaling naar Social Work mag zich verder ontwikkelen. De opleidingen verdiepen zich in formatief toetsen en feedforward. Momenteel vinden tussentijdse peerfeedback, terugkoppelingen van praktijkopdrachten in het contactonderwijs, feedforward op casusbeschrijvingen, individuele consultatie en oefentoetsen in afdoende mate plaats. De opleidingen besteden goed aandacht aan kalibreren. Docententeam en beoordelaars, waaronder freelancers zitten regelmatig samen om het onderwijsprogramma af te stemmen, samen te ontwikkelen en om beoordelingen door te spreken. Hier sluit regelmatig een onderwijskundige bij aan. Het panel is hier positief over

De valideringsprocedure mag volgens het panel verder ontwikkeld worden. Dit geldt vooral voor het eerste jaar van de Ad, omdat het eerste jaar van de Ad redelijk goed te valideren is. Zo kunnen studenten op mbo 4-niveau eventuele ervaring op hbo-niveau laten valideren en hiermee versnellen.

Het panel ziet een proactieve toetscommissie en is van mening dat de evaluaties goed op orde zijn. De examencommissie voert op adequate wijze procedures uit. Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende verantwoordelijkheid neemt voor de uitvoering van de toetsing. De rubrics voldoen maar mogen uniformer in de opzet om onderlinge verschillen te minimaliseren en studenten meer houvast te bieden.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Op basis van de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek en de kwaliteit van de beoordeelde tussenproducten heeft het panel het vertrouwen dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd. Het niveau van de door het panel beoordeelde beroepsproducten is voldoende. De studenten maken deze beroepsproducten voor zover mogelijk voor hun eigen werkomgeving. De beroepsproducten nemen gedurende het opleidingstraject toe in niveau en complexiteit en geven een goede indicatie voor hun ontwikkeling naar het beoogde eindniveau.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Opzet en ontwikkeling Avans deeltijdopleidingen in aanloop naar en onder Covid-19	9
Schets van de opleiding / Karakteristiek	13
Beoordeling NVAO-standaarden	15
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	16
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	19
Standaard 3 Toetsing	25
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	28
Eindoordeel over de opleiding	31
Aanbevelingen	32
Bijlagen	33
1. Bezoekprogramma generieke audit 20 februari 2020	34
2. Online bezoekprogramma	34
3. Bestudeerde documenten	35

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de tussentijdse beoordeling van de bestaande deeltijd hbo-bacheloropleiding Social Work van Avans Hogeschool deelnemend aan het experiment leeruitkomsten.

Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Avans Hogeschool en in overleg met de opleidingen. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018), *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten* van de NVAO (2019) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2019 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

Werkwijze panel en procesverloop

Voorafgaand aan deze visitatie heeft in februari 2020 een generieke audit plaatsgevonden. Deze generieke audit betrof de uitgangspunten van Avans Hogeschool betreffende de flexibilisering van het onderwijs. Vervolgens zouden drie panels de individuele opleidingen beoordelen. Daarbij was een onderverdeling gemaakt in drie tranches: een tranche Techniek, een tranche Zorg en Welzijn en een tranche Economie.

De voorzitters van de panels maakten samen met een student deel uit van het kernpanel dat de generieke audit uitvoerde. De bevindingen van het kernpanel zijn via een rapportage gedeeld met de overige panelleden, die bij de beoordelingen van de individuele opleidingen zijn betrokken.

De beoordeelde opleidingen in dit rapport maken deel uit van de tranche Zorg en Welzijn. Oorspronkelijk stond de visitatie van deze opleidingen gepland in het voorjaar van 2020. Door de COVID-pandemie is de visitatie uitgesteld naar maart 2021 en in kleinere deelclusters uitgevoerd. De clusterwijze visitaties zijn uitgevoerd door de onderwijs- en domeindeskundigen behorende bij het desbetreffende deelcluster.

Op 2 maart 2021 vond het online visitatie bezoek van de opleiding Social Work plaats.

In januari 2020 zijn voor de oorspronkelijk geplande opleidingsbeoordelingen van maart 2020 zelfevaluaties en bijlagen aangeboden. Vanwege het uitstel hebben de opleidingen van deze tranche in januari 2021 de panelleden addenda op de zelfevaluaties aangeboden, waarin de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar zijn beschreven.

Het visitatiepanel van de tranche Zorg en Welzijn bestond uit:

De heer drs. ing. A.H. Oosterloo (tranchevoorzitter)

De heer drs. N.A.M. Nas (domeindeskundige Verpleegkunde)

Mevrouw R. Arensman (student-lid Verpleegkunde)

Mevrouw drs. M.H. Engelhart-Sjouw (domeindeskundige Social Work)

Mevrouw A.H. van Meggelen MC (domeindeskundige Social Work)

Mevrouw drs. C.J.M. Doumen (domeindeskundige MiZ)

Mevrouw drs. M.A.W.M. Verhoeven (domeindeskundige MiZ)

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC, mevrouw G.A. Reijnaert MA MEd en mevrouw drs. B.J. Steenbergen MBA traden op als auditors van NQA, waarbij mevrouw Bomhof de rol van leadauditor vervulde.

Ter voorbereiding op de visitatie hebben de domeindeskundigen van deze opleidingen een vooroverleg gehouden. In dit overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA, het NVAO-kader, het protocol Beoordeling bestaande experimenten deeltijdopleidingen en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn voortdurend bevindingen gedeeld. Voor de beoordeling van de leerresultaten hebben de panelleden diverse studieproducten bestudeerd, met de bijbehorende beoordelingen. Daarbij zijn de meest recent opgeleverde beroepsproducten uit 2020 in januari 2021 aan de selectie toegevoegd om de panelleden een zo recent mogelijk beeld van de stand van zaken te geven.

Tijdens het visitatiebezoek hebben de voor dit domein deskundige panelleden gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld. Aan het einde van de bezochtdag is de door de panelleden verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft een van de panelleden het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om panelleden (via mail) te benaderen buiten de bezochtdag om (inloopspreekuur). Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan de panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede conceptrapportage opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

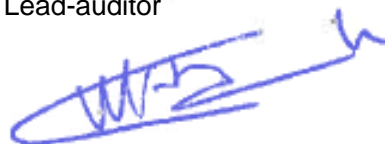
Utrecht, 22 juni 2021

Tranche voorzitter

De heer drs. ing. A.H. Oosterloo

Lead-auditor

Mevrouw C.M.F. Bomhof MOC

Opzet en ontwikkeling Avans deeltijdopleidingen in aanloop naar en onder Covid-19

In 2014 heeft Avans Hogeschool de Academie Avans Deeltijd (verder AVD) opgericht als specialist in vraaggericht, flexibel deeltijdonderwijs, afgestemd op de behoeften van de werkende volwassen student. Er zijn 28 opleidingen in de academie ondergebracht waarvan 27 deelnemen aan het Experiment Leeruitkomsten. Naast deze opleidingen nemen ook twee duale opleidingen die zijn ondergebracht van de Academie voor Bouw en Infrastructuur (AB&I) deel uit van het experiment.

Voorgeschiedenis visitatie

Oorspronkelijk stond de beoordeling van de in totaal 29 aan het experiment deelnemende opleidingen gepland in het voorjaar van 2020. Voorzien was in een generiek audit, waarbij een kernpanel diverse onderwerpen zoals de uitgangspunten van de flexibilisering, de onderwijskundige visie, richtlijnen voor inrichting van de intake en het curriculum, training van docenten en borging zou beoordelen, als basis voor de individuele opleidingsbeoordelingen. Vervolgens zouden drie panels de individuele opleidingen beoordelen. Daarbij was een onderverdeling gemaakt in drie tranches: een tranche Techniek, een tranche Zorg en Welzijn en een tranche Bedrijfskunde, Communicatie, Finance en Commerce.

De voorzitters van de panels maakten samen met een student deel uit van het kernpanel dat de generieke audit uitvoerde. De bevindingen van het kernpanel zijn via een rapportage gedeeld met de overige panelleden.

De generieke beoordeling en de beoordeling van de opleidingen van tranche 1 zijn volgens de oorspronkelijke opzet uitgevoerd. De beoordelingen van de overige opleidingen zijn door de COVID-pandemie uitgesteld tot het voorjaar van 2021. Daarbij zijn de tranchegewijze bezoeken losgelaten en zijn de opleidingen in samenhangende deelclusters van twee tot vier opleidingen en een enkele opleiding digitaal gevisiteerd.

Hierbij een korte weergave van de bevindingen van het kernpanel bij de generieke audit van 20 februari 2020 en een schets van de ontwikkelingen in het afgelopen jaar.

Bevindingen generieke audit

Het panel stelde vast dat deeltijdopleidingen van Avans in 2015/16 enthousiast zijn begonnen met het experiment met als basis een helder onderwijsconcept gericht op het werken met leeruitkomsten. Avans Hogeschool had de participerende opleidingen de ruimte geboden om zelf invulling aan het experiment te geven. Dat leidde tot een brede variatie in uitwerkingen van het onderwijsconcept met voorlopers en een achterhoede.

Het panel trof dan ook veel verschillen aan per opleiding. Ook stelde het panel vast dat de flexibiliteit van de opleidingen nog niet tot volle wasdom was gekomen.

Tegelijkertijd zag het panel dat er veel ontwikkeling in gang was gezet. In 2018-2019 is na een tussentijdse balans een actieplan opgesteld, dat ten tijde van de generieke audit volop in gang was. De visie op flexibel onderwijs werd aangescherpt en de sturing en ondersteuning vanuit de

academie voor de individuele opleidingen groeide. Het panel trof een enthousiaste groep docenten en ontwikkelaars aan, die bezig was met modularisering van de opleidingen. Gestart was met het opnieuw en gestructureerd beschrijven van leeruitkomsten waarbij studenten, docenten en het werkveld nauw zijn betrokken. Daarmee kwamen modules tot stand van samenhangende leeruitkomsten van 15 of 30 EC die flexibel in samenhang of als losse modules gevolgd kunnen worden.

Het panel stelde in februari 2020 vast dat de modularisering als een uniformerend vliegwiel voor de ontwikkeling van flexibilisering werkte. Het panel constateerde dat het project tot meer samenwerking tussen opleidingen leidde en meer flexibele mogelijkheden in de toekomst zou bieden. Het panel was daar enthousiast over.

Positief was het panel over de visie van de AVD op flexibel onderwijs. Het panel vond deze inspirerend en passend bij de doelgroep van deeltijdstudenten. Waardering was er ook voor de kwaliteitszorg. De kwaliteitszorg sloot aan bij het Avansbrede kwaliteitszorgsysteem Kwaliteit in Beweging. De AVD hield evaluaties per eenheid van leeruitkomsten (ELU's)/modules en voerde op basis daarvan verbeteringen in. Het panel vond tevens de procedure, waarmee studenten vrijstelling konden aanvragen op basis van eerdere leerervaringen (valideringsprocedure) transparant en helder omschreven, maar zag ook dat het gebruik per opleiding verschilde. Tot slot was het panel tevreden over de rol die de academiebrede examencommissie en toetscommissie in het experiment vervulden. Proactief noemde het panel de houding van beide commissies. De examencommissie was bijvoorbeeld intensief betrokken bij de ontwikkeling van de valideringsprocedure. De toetscommissie controleerde de toetsen 'aan de voorkant' en deed steekproeven na afloop.

Aandachtspunten waren toen de formulering van de leeruitkomsten en de betrokkenheid van het werkveld daarbij. Het panel vond dat bij een groot aantal opleidingen de leeruitkomsten meer leerwegaafhankelijk konden worden geformuleerd. Ook was het werkveld minder goed betrokken bij de formulering van de leeruitkomsten dan mogelijk was geweest. De onderwijsovereenkomsten waren nog niet helder vormgegeven en boden geen basis om veranderingen in leerroutes te verwerken. Het online leren was nog niet goed ontwikkeld en dat hing onder meer samen met de online didactische vaardigheden van docenten waarvoor nog niet veel aandacht was geweest. De didactische meer coachende vaardigheden van docenten passend bij dit type onderwijs waren in ontwikkeling. Het panel zag ook dat de flexibiliteit in toetsvormen en toetsmomenten kon groeien. Het panel zag in het proces tot modularisering tal van aangrijpingspunten om aan de bovenstaande aandachtspunten tegemoet te komen en was daar positief over.

Ontwikkelingen na de generieke audit

Na het bezoek van het visitatiepanel in februari 2020 zijn de opleidingsbeoordelingen vanwege Covid-19 uitgesteld tot voorjaar 2021 en hebben de 29 opleidingen een aantal ontwikkelingen doorgemaakt.

Aanscherping uitgangspunten

In maart 2020 zijn de uitgangspunten voor het modulair onderwijs verder aangescherpt. Het aantal leeruitkomsten per module is beperkt (liefst één integrale leeruitkomst per module) en de voorkeur is uitgesproken voor een meer handelingsgerichte formulering van de leeruitkomsten. Uitgangspunt is dat studenten een gepersonaliseerd traject volgen, waarbij zij kunnen kiezen uit

een breed aanbod van modules. Studenten kunnen ervoor kiezen om een of meerdere modules te volgen, al naar gelang hun behoefte. Voor iedere afgesloten module ontvangen studenten dan een getuigschrift. Studenten kunnen ook voor een diplomatraject kiezen en een reeks van modules volgen en afsluiten met een diploma op Ad- of bachelorniveau.

Per opleiding zijn zogenaamde blauwdruk ontwikkelteams (BOT's) aan de slag gegaan om een blauwdruk per opleiding te ontwikkelen om de voorgenomen modularisering concreet vorm te geven. Een BOT bestaat over het algemeen uit de kerndocenten van een opleiding bijgestaan door een onderwijskundige van Avans Deeltijd.

De blauwdruk is een overzicht van de modules van een CROHO gebonden opleiding, waarin af te lezen valt binnen welke modules aan welke competenties en beroepsproducten wordt gewerkt, welke onderdelen van de body of knowledge and skills (BOKS) aan de orde komen en welk niveau wordt nagestreefd (in termen van kennen en handelen en niveau NLQF5 of NLQF6). De blauwdruk van de opleidingen is onderwerp van gesprek met het werkveld en oud-studenten. Indien nodig wordt deze aangescherpt.

De daadwerkelijke invulling van de modules vindt plaats in module ontwikkelteams (MOT's), waarin naast een vertegenwoordiger uit de BOT ook vakdocenten betrokken zijn. MOT's worden daarbij ondersteund door onderwijskundigen en zogenaamde ICTO-coaches: coaches gericht op online didactische vaardigheden, die docenten bijstaan in het online doceren.

Toetsing

Toetsing zal meer en meer met portfolio-assessments en criteriumgerichte interviews plaatsvinden, waarbij leeruitkomsten integraal getoetst gaan worden. Doel is om zoveel mogelijk leeruitkomsten op het niveau van handelen te toetsen. Validering kan in de nieuwe opzet per module worden aangevraagd, zodat studenten per module toestemming kunnen vragen om vrijstelling op basis van eerdere leer- en werkervaringen.

Ondersteunende modules

Naast de vakinhoudelijke modules biedt Avans ook Fundamentals aan die voor alle deeltijdstudenten beschikbaar zijn. Fundamentals zijn lesprogramma's gericht op vaardigheden als Nederlands, Engels, Informatievaardigheden en Presentatievaardigheden. Het aantal Fundamentals zal komend jaar worden uitgebreid. Zo is er een Fundamental gericht op het aanvragen van validering in ontwikkeling.

Verdere ontwikkeling en professionalisering

Om een helder overzicht te bieden van het vernieuwde gemodulariseerde onderwijsaanbod is er een onderwijscatalogus ontwikkeld (AvansStudyPath), waarmee studenten zich kunnen oriënteren op de opleiding. De onderwijsovereenkomst is gedigitaliseerd en duidelijker beschreven. Daardoor is een goede basis ontstaan om de leerroutes op maat vast te leggen en te volgen. De begeleiding van studenten die deelnemen aan het modulair onderwijs wordt aangepast op het veranderde onderwijsaanbod en de flexibele leerroutes die nu voor studenten mogelijk worden.

Docenten worden thans bijgeschoold in didactische vaardigheden, passend bij dit type onderwijs. Docenten maken daarbij de omslag van kennisoverdrager naar leercoach. Ook ontvangen zij ondersteuning van onderwijskundigen en coaches gericht op online didactische vaardigheden (ICTO-coaches).

Ook de online leeromgeving is gewijzigd: in augustus 2020 is Brightspace geïmplementeerd. Deze online leeromgeving biedt meer mogelijkheden in de ondersteuning van flexibel blended onderwijs.

In augustus 2020 zijn de eerste opleidingen gestart met modulair onderwijs volgens de aangescherpte uitgangspunten: Informatica, BIM, Elektrotechniek, Engineering, Mechatronica Accountancy, Finance & Control, Bedrijfskunde, Management in de Zorg, Verpleegkunde en Communicatie. In augustus 2021 volgen de andere opleidingen met uitzondering van HRM. Deze opleiding begint in 2022 met het nieuwe modulaire onderwijs. In de Schets van de opleiding wordt deze keuze nader toegelicht.

Effecten COVID-pandemie

De COVID-pandemie heeft tot een omslag in het onlineonderwijs geleid. Bijgestaan door onderwijskundigen en ICTO-coaches hebben docenten in een snel tempo zich het online lesgeven eigen gemaakt. Er zijn workshops verzorgd, instructies en trainingen gegeven in online lesgeven en digitaal toetsen. Waar kennistoetsen worden afgenomen, is door diverse opleidingen gebruik gemaakt van Remindo. Een aantal opleidingen heeft digitaal criterium gerichte interviews afgenomen. De wijzigingen in toetsing zijn in nauw overleg met de examencommissie aangebracht om de kwaliteit van toetsing te kunnen borgen.

Avans Hogeschool heeft begin 2021 onderzoek laten doen naar de effecten van de COVID-maatregelen op de resultaten van studenten. Daarbij is de gehele hogeschool onderzocht. De uitkomsten waren verrassend: studenten boeken betere resultaten in het afgelopen studiejaar dan in de andere studie jaren. Avans Hogeschool wil nog nader onderzoek doen.

Schets van de opleiding / Karakteristiek

Avans Social Work is onderdeel van de Academie voor Deeltijd van Avans Hogeschool en wordt aangeboden in Breda en Den Bosch. De opleidingen worden door Avans Hogeschool ook in een voltijdse variant aangeboden. Dit rapport heeft alleen betrekking op de deeltijdvariant die deelneemt aan het landelijke experiment leeruitkomsten.

De start van de pilot flexibilisering (2016) viel nagenoeg samen met de inhoudelijke verandering van het curriculum naar de nieuwe bacheloropleiding Social Work en de daarvan afgeleide Ad Social Work en de uitfasering van opleidingen MWD, SPH en CMV. De herziening in de vorm als inhoud van de opleidingen was een enorme opgave. Om deze omvangrijke operatie voor elkaar te krijgen is een regiegroep gevormd die het ontwikkeltraject heeft aangestuurd. Samen met het werkveld, studenten, alumni en het docententeam is een blauwdruk ontwikkeld. In de blauwdruk is per semester een thema centraal gesteld, gebaseerd op de verschillende rollen die een sociaal werker aan moet kunnen nemen.

In het studiejaar 2021/2022 zal de AVD-opleiding Avans Social Work de eerste 60 EC gemodulariseerd aanbieden. Deze gemodulariseerde 60 EC zijn gebaseerd op de blauwdruk voor de opleiding Social Work en het huidige curriculum Social Work. De thema's van de modules worden bepaald op grond van een analyse van reële persona's, met behulp van kerntaken en beroepsprestaties en met input vanuit het werkveld. In maart 2021 waren 257 studenten voor de Ad Social Work en 371 studenten voor de bachelor Social Work ingeschreven.

Naam opleiding in CROHO	Social Work Ad Social Work Ba
Oriëntatie en niveau	Associate degree (NLQF 5) Bachelor (NLQF 6)
Graad	Ad, Ba
Aantal studiepunten	120 EC (Ad) 240 EC (Ba)
Afstudeerspecialisaties	n.v.t.
Locatie	Breda, Den Bosch
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratienummer in CROHO	Ad 80145 B 34116

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant;*
- *De leeruitkomsten zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren;*
- *De leeruitkomsten zijn (a) leerwegaafhankelijk, (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding, (c) herkenbaar voor het werkveld, (d) specifiek en meetbaar, (e) transparant, (f) samenhangend en (g) duurzaam.*

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten overeenkomen met het Ad en Bachelor niveau en met de beroepsgerichte oriëntatie. De opleidingen hebben volgens het panel een adequaat, actueel beroepsbeeld. De opleidingen volgen het landelijke profiel sociaal werk. Ook de landelijke Body of Knowledge en Skills (BoKS) wordt door de opleidingen toegepast. De opleidingen tonen aan dat de beoogde leerresultaten aansluiten op het beroepenveld en dat de inhoud overeenkomt met de eisen van het vakgebied. Het panel constateert dat de opleidingen zijn opgezet volgens de onderwijskundige visie van de Academie voor Deeltijd van Avans.

De opleidingen zijn vormgegeven volgens de onderwijskundige visie van de Academie voor Deeltijd van Avans volgens het 2 + 2 model (Ad- en bachelorfase).

De opleidingen zijn in transitie naar modulair onderwijs waarin de leeruitkomsten meer output-gericht en generiek worden geformuleerd. De medewerkers van Avans Deeltijd, werkveldpartners en experts hebben bijgedragen aan de vernieuwing en flexibilisering van het onderwijs en hebben gezamenlijk een visie en expertise opgebouwd. Het panel heeft er vertrouwen in dat de leeruitkomsten gedegen tot stand gaan komen nu de opleidingen hier intensief met stakeholders mee bezig zijn. De leerwegaafhankelijkheid zal volgens het panel met de nieuwe modularisering ook toenemen. De opleidingen hebben aangaande de flexibilisering mooie ambities, zoals het volledig realiseren van werkplek leren, online leren en gepersonaliseerd leren. Het panel heeft gezien dat de opleidingen hoge eisen stellen aan de kwaliteit van het onderwijs en de tijd nemen om de ambities te halen. Hier is het panel positief over.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

Het panel onderschrijft het beroepsbeeld van de opleidingen. De opleidingen beogen professionals af te leveren die vanuit een generieke basis en een specifiek uitstroomprofiel, aangevuld met een individuele profilering, in staat zijn verworven kennis en vaardigheden toe te passen in concrete, steeds wisselende contexten en praktijksituaties binnen welzijn en

samenleving, de zorg of jeugd. Het beroepsbeeld is tot stand gekomen samen met het werkveld. De start bekwame professional bevordert de participatie aan de samenleving.

Beoogde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de opleidingen de kerndoelstelling van Social Work volgen zoals beschreven in het landelijke opleidingsdocument sociaal werk uit 2017. Het bijdragen aan duurzaam sociaal functioneren van mensen en hun primaire leefomgeving in netwerken en in hun gemeenschappen staan in dit landelijk profiel centraal. In het landelijke opleidingsdocument zijn drie kerntaken voor de sociaal werker geformuleerd:

1. Het bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun sociale omgeving;
2. Het versterken van de organisatorische verbanden waarbinnen sociaal werk plaatsvindt;
3. Het bevorderen van de eigen professionaliteit en de ontwikkeling van het beroep.

Deze kerntaken vormen de basis van de indeling van de eindkwalificaties. De eindkwalificaties zijn gekoppeld aan de Dublin descriptoren en de hbo-standaard en voldoet hiermee aan de bachelor standaard (figuur 1).

Kerntaken	Kwalificaties
Bevorderen van sociaal functioneren van mensen en hun sociale context	1. Actief openstellen en signaleren
	2. Bevorderen van sociaal functioneren in en van de primaire leefomgeving
	3. Bevorderen van sociaal functioneren in en van netwerken
	4. Bevorderen van sociaal functioneren in en van gemeenschappen
Versterken van de organisatorische verbanden waarbinnen sociaal werk plaatsvindt	5. Effectief en efficiënt werken
	6. Samenwerken
	7. Actief en ondernemend werken
Bevorderen van de eigen professionaliteit en de ontwikkeling van het beroep	8. Leren en ontwikkelen
	9. Onderzoeken en innoveren
	10. Kritisch en ethisch reflecteren

Figuur 1

De opleidingen hebben de vertaalslag gemaakt van de landelijke bachelorkwalificaties naar het Ad-niveau en deze worden behaald na het afronden van de eerste twee jaar. Deze Ad-kwalificaties sluiten aan bij de eisen die vanuit van het sociaal domein en het beroepenveld worden gesteld aan inhoud en niveau van de Ad-opleiding.

De Ad- en Bacheloropleidingen zijn vormgegeven volgens de onderwijskundige visie van de Academie voor Deeltijd van Avans en sluiten zich gestaag aan op de modulaire opzet van het onderwijs. Het panel is positief over de manier waarop de opleidingen de ontwikkeling temporiseren, waarin kwaliteit leidend is.

Vertaling leerresultaten naar leeruitkomsten

Het panel concludeert dat de leeruitkomsten de studenten in staat stellen om de eindkwalificaties te realiseren. De leeruitkomsten zijn door de docenten opgesteld in samenwerking met de curriculumcommissie en met ondersteuning van een onderwijskundige expert. Het panel heeft waardering over de keus van de opleidingen om onderwijskundige kennis van buiten te betrekken voor het formuleren van de leeruitkomsten, zodat de kwaliteit in de opzet van het modulaire systeem verbeterd wordt.

Het panel stelt vast dat de opleidingen bewust kiezen om vanwege de studeerbaarheid in de eerste jaren te werken met kleine leeruitkomsten. In het nieuwe ontwerp wordt uitgegaan van een leeruitkomsten van 5, 10 of 15 EC per leeruitkomst. In hoofdfase zal gewerkt worden met grotere, meer integratieve leeruitkomsten.

Kwaliteit leeruitkomsten

Het panel heeft gezien dat de kwaliteit van de leeruitkomsten voldoet. Het panel is van mening dat de visie van de instelling op flexibilisering adequaat is verwerkt naar een nieuw opleidingsdocument Social Work dat vertaald is in leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn ondergebracht in modules. De opleidingen zijn voornemens om in de transitie naar modulair onderwijs de leeruitkomsten meer output-gericht en generiek worden geformuleerd. De leeruitkomsten zijn afdoende herkenbaar voor het werkveld maar kunnen transparanter en specifiekere. Het panel constateert verschil in schrijfstijl van de leeruitkomsten.

Studenten geven aan dat een bredere insteek van de opdrachten meer passend zou zijn om een betere aansluiting op de praktijk mogelijk te maken. Het panel raadt hierbij aan om de leeruitkomsten zo generiek mogelijk te formuleren om leerwegonafhankelijkheid meer mogelijk te maken. Het panel vindt dat de opleidingen eenduidigheid in de leeruitkomsten mogen realiseren en ze zoveel mogelijk op dezelfde manier kunnen beschrijven. De leeruitkomsten kunnen ook verder in concretisering uitgewerkt worden, oordeelt het panel. Het panel heeft er veel vertrouwen in dat de leeruitkomsten gedegen tot stand gaan komen nu de opleidingen hier al intensief mee bezig zijn. Het panel is positief over de herformulering van de leeruitkomsten door de opleiding, die het heeft gezien.

Het panel heeft grote waardering voor de betrokkenheid van het werkveld dat graag meedenkt en meewerkt bij de ontwikkeling van de opleidingen. Mede op basis van sparringsessies met het werkveld worden de leeruitkomsten aangescherpt en relevant voor de praktijk. Het panel complimenteert de opleidingen dat de band met het werkveld, ten opzichte van voorgaande jaren, sterker is geworden. Het panel is enthousiast over de efficiënte samenwerking met de werkveldadviesraad (WAR) door de hele opleiding heen, van leeruitkomst, naar leeromgeving, tot aan de toetsing, en is ervan overtuigd dat die samenwerking veel effect gaat hebben. In het gesprek met werkveldpartners werd duidelijk hoe mooi zij het vinden om mee te denken over de leeruitkomsten. Dit heeft volgens het panel een goede doorwerking op de uitvoering van het onderwijs. Dit helpt voor het totaalbeeld van de opleidingen, zo stelt het panel.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

- *Leersituatie en –omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoefte en omstandigheden van (een groep) studenten;*
- *Opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn voor het behalen van de leerresultaten en houdt daarmee rekening met verschillen in achtergrond van studenten;*
- *Docenten zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden bij de keuze voor en vormgeving van de leeractiviteiten*
- *Student voldoet aan de wettelijke instroomeisen;*
- *Vooraf maken opleiding en studenten expliciete inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van de leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent*
- *Bij duale opleiding is een tripartite overeenkomst met de werkorganisatie verplicht, bij deeltijd wenselijk*
- *De opleiding verantwoordt hoe docenten tot een eenduidige interpretatie van leeruitkomsten komen;*
- *De opleiding heeft een gestructureerde praktijk van kwaliteitsborging van opleidingstrajecten van individuele studenten en de versterking ervan door tussentijdse evaluatie en verbetering.*

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De onderwijsleeromgeving is overzichtelijk vormgegeven en het onderwijsprogramma wordt volgens het panel goed uitgevoerd. Studenten zijn tevreden over het onderwijsprogramma en geven aan dat het onderwijs praktijkgericht is en aansluit op hun niveau en werksituatie. De studenten geven aan dat iets meer flexibiliteit gewenst is. Het panel ziet dat de opleidingen de intake van studenten zorgvuldig uitvoert. Het panel complimenteert Social Work deeltijd met het grote aandeel docenten dat werkzaam is in de beroepspraktijk en de goede samenwerking tussen deze docenten en het kernteam. Het panel is enthousiast over de digitale leeromgeving Brightspace. Volgens het panel zal met deze nieuwe online leeromgeving de flexibiliteit worden vergroot. Het panel heeft waardering voor de keus van de opleiding om de ICT-kennis van ICTO-coaches te betrekken omdat de opleidingen inzien dat deze kennis nodig is voor een goede inrichting van de leeromgeving en voor de verbetering van de kwaliteit in de opzet van het modulaire systeem. Studenten zijn heel positief over de docenten. Zij denken goed mee over flexibele routes.

Onderbouwing

Intake en instroom

Het panel ziet dat Social Work de verplichte intake van studenten adequaat uitvoert. Bij een aanmelding wordt de student gevraagd om aan de slag te gaan met een digitaal intake-assessment, een portfolio, een taaltoets Engels en een motivatieopdracht. Er vindt een screening plaats op vooropleiding, werkervaring en huidige werksituatie. In een digitale onderwijsovereenkomst wordt vastgelegd welke leeruitkomsten de student wanneer gaat behalen en voor welke leeruitkomsten de student vrijstelling heeft gekregen. Ook wordt expliciet vastgelegd welke rol de werkplek van een student kan spelen bij het aantonen van de leeruitkomsten. Het panel vindt dit een goede basis om de studieroute van studenten vast te leggen.

De instroom wordt gevormd door enerzijds volwassenen die reeds werkzaam zijn binnen de sector Zorg en Welzijn en zich op hbo-niveau willen scholen en anderzijds mensen die nog geen werkervaring in het sociale domein hebben. Instromers beschikken over een mbo-diploma op niveau 4, een havo- of vwo-diploma. Studenten van 21 jaar of ouder zonder een van bovenstaande diploma's kunnen een assessment doen om toegelaten te worden.

Inhoud/Leerarrangementen

Het panel stelt vast dat het onderwijsprogramma is opgezet volgens de onderwijskundige uitgangspunten van de Academie voor Deeltijd van Avans. Deze uitgangspunten betreffen de inrichting van het onderwijs volgens leeruitkomsten en modules als eenheden van leeruitkomsten. Het panel heeft grote waardering voor hoe de opleidingen de veranderingen in het onderwijs onder handen nemen. Social Work maakt, ondanks Corona en de vele nieuwe collega's die ingewerkt moeten worden, voorwaartse stappen. De opleidingen nemen hier goed de tijd voor. Het panel heeft gezien dat de opleidingen onderwijskwaliteit vooropzetten. Docenten geven het onderwijs voorrang op de veranderingen.

De taken van de Social Worker zijn gevat in de acht meest voorkomende rollen die te onderscheiden zijn in het beroepsprofiel. Het panel heeft de inhoud van het programma langs deze acht rollen van de Social Worker bestudeerd. In elk semester staat één rol op de voorgrond; alle acht rollen komen in verschillende semesters terug, op de voor- of achtergrond. De acht rollen betreffen in volgorde van de opbouw van het curriculum:

De onderzoekende Social Worker

De Social Worker oriënteert zich op het beroep, het werkveld en de eigen perspectieven als sociale professional. Het betreft hier onderzoeksactiviteiten naar opvattingen en veranderingen in de samenleving en het sociale domein, alsmede de vertaling hiervan naar consequenties voor het (eigen) professioneel handelen. Daarnaast vindt onderzoek plaats rondom de eigen wensen en mogelijkheden ten aanzien van de geschiktheid voor het beroep van Social Worker.

De methodische Social Worker

De Social Worker handelt, met de regulatieve cyclus als richtlijn, methodisch in sociaal-agogische contexten. De basis voor het professioneel handelen wordt gevormd door kennis van de meest voorkomende methodieken en vormen van sociaal-communicatief handelen.

De ondernemende Social Worker

De Social Worker opereert vanuit een organisatie of een eigen werksetting, kan ondernemend, pro-actief en beleidsmatig denken en handelen en daarbij in wisselende contexten samenwerken en netwerken. De Social Worker is gericht op ondersteuning van actief burgerschap en facilitering van formele- en informele samenwerkingsverbanden.

De profilerende Social Worker

De Social Worker kan zich op Ad-niveau met specifieke vaardigheden op het gebied van contextgericht samenwerken, communiceren en handelen profileren vanuit een brede basiskennis over de samenleving en het sociale domein.

De normatieve Social Worker

De Social Worker heeft oog voor de diversiteit van burgers die zich willen ontplooiën en voor de kwetsbaarheid van burgers die dreigen te marginaliseren en weet hierbij het eigen handelen te onderbouwen vanuit een normatief kader.

De verbindende Social Worker

De Social Worker richt zich, vanuit specifieke kennis over situaties waarin mensen vormen van geweld en onderdrukking ervaren alsmede situaties waarin mensen geweld en onderdrukking gebruiken, op interventies die verschillende partijen nader tot elkaar brengen en waar mogelijk met elkaar verbinden, om zo conflicten in de privé of openbare sfeer te neutraliseren.

De specialistische Social Worker

De in de basis competente Social Worker blijft zich ontwikkelen door een verdergaande specialisatie gericht op doelgroepen, werkwijzen, werkgebieden en/of thematieken, waarmee hij/zij zichzelf kan profileren binnen de sterk veranderende sector.

De vakbekwame, bevlogen en toekomstgerichte Social Worker

De Social Worker is autonoom en weet theoretische concepten, bewezen effectieve praktijkinterventies en actuele analyses van sociale vraagstukken te verbinden met actuele problemen van kwetsbare (groepen) mensen. De Social Worker handelt vanuit waarden en overtuigingen die ontleend worden aan mensenrechten, sociale rechtvaardigheid, emancipatie en duurzaamheid. De Social Worker speelt in op actuele ontwikkelingen en heeft daarbij oog voor ontwikkelingsmogelijkheden, eigen kracht en sociale cohesie van en tussen burgers.

In curriculum van 2020-2021 is de volgende opzet in de Ad-opleiding zichtbaar:

Ad jaar 1	Onderzoekende Social Worker	De methodische Social Worker
Ad jaar 2	De ondernemende Social Worker	De profilerende Social Worker

In de bacheloropleiding is deze indeling nog niet doorgevoerd.

Het panel vindt dat de opleidingen met deze indeling een heldere opzet voor het curriculum hebben gekozen.

Het panel stelt vast dat de bachelorfase onderscheid maakt tussen drie landelijke uitstroomprofielen Jeugd, Zorg en Welzijn & Samenleving. Uitgangspunt in de opleiding is het beroep van Social Worker, die breed is opgeleid en daarnaast kiest voor een specifieke profilering, verweven in een generiek deel en een context-specifiek deel. Omdat niet het gehele sociale domein met deze indeling in kaart is gebracht geeft de opleiding er de voorkeur aan om de student de mogelijkheid te geven om een generieke basis te verwerven en eigen accenten te leggen in de richting van het eigen of gewenste werkterrein. Hier is het panel positief over.

Onderzoek komt aan bod in de leerlijn onderzoeksvaardigheden. De hbo-opgeleide sociale professional dient te beschikken over onderzoekend vermogen, bestaande uit een onderzoekende houding, kennis uit onderzoek van anderen toepassen en zelf praktijkgericht onderzoek doen. Het panel vindt dat de opleidingen studenten op een adequate wijze onderzoeksvaardigheden bijbrengen.

De opleidingen besteden beperkt aandacht aan internationalisering. De deeltijdstudent is over het algemeen gebonden aan een baan en kan niet zo makkelijk tijdens de studie naar het buitenland voor een stage of onderzoek. Ter compensatie besteedt de opleiding aandacht aan internationalisering via de leerlijn internationalisation@home. Het panel heeft begrip voor deze keuze.

Een belangrijk onderdeel van de opleiding is het ontwikkelen van de persoonlijke en reflectieve vaardigheden van de beginnend professional, wat is ondergebracht in de leerlijn persoonlijk-professionele vorming. Studenten leren kritisch te denken en te werken aan het vermogen om te kunnen reflecteren om zich in de praktijk staande te houden.

Studenten zijn tevreden over het onderwijsprogramma en geven aan dat het onderwijs praktijkgericht is en aansluit op hun niveau en werksituatie. De studenten geven aan meer flexibiliteit te wensen en dat er meer ruimte mag komen om zelf de leersituatie, dan wel een opdracht, aan te passen. Volgens het panel mag ook het versnellen, vertragen en het aanpassen van de volgorde in de leeromgeving ontwikkeld worden. Het panel raadt Social Work aan om verder na te denken over hoe het onderwijs te ontwerpen om te komen tot verdere flexibilisering. Met de herziening worden de leeruitkomsten meer outputgericht en leerwegaafhankelijk geformuleerd en kunnen opdrachten en beroepsproducten worden opgeleverd die passend zijn bij de beroepscontext van de student.

Leeromgeving

Het panel stelt vast dat Social Work streeft naar een combinatie van werkplekleren, contactonderwijs en online leren bij alle leeruitkomsten en ziet dat de opleiding zich hierin volop aan het ontwikkelen is. De verhouding tussen het werkplekleren, contactonderwijs en online leren varieert per leeruitkomst.

Werkplekieren

Het werkplekieren is vol in ontwikkeling bij de opleidingen en krijgt een steeds nadrukkelijker rol. De opleidingen sparren met werkveldpartners over hoe het werkplekieren beter geborgd kan worden en welke behoefte het werkveld hierin heeft. Studenten vinden dat het werkplekieren nog aandacht verdient en dat er nog meer ruimte mag komen in het zelf bepalen van de inhoud. Social Work heeft gehoor gegeven aan het verzoek van de studenten. Studenten krijgen steeds meer ruimte om de inhoud zelf te bepalen.

Contactonderwijs

Studenten geven aan tevreden te zijn over het contactonderwijs. Zij ervaren het klassikaal onderwijs als prettig. Het contactonderwijs is minder strak en vastomlijnd ingevuld met meer zelfstudie online, meer coachend docentschap en meer leren in de praktijk. Het panel stelt vast dat er gewerkt wordt in leerteams bestaande uit studenten en coaches. Tijdens het contactonderwijs worden de leerteams benut om met elkaar te delen en van elkaar te leren. De term als zodanig leeft niet echt, maar in de Ad-opleiding wordt ermee gewerkt en zijn de studenten er positief over.

Kwaliteit online leren

Het online leren en lesgeven heeft het afgelopen jaar door Corona een boost gekregen. Het panel is positief over de manier waarop Social Work dit heeft opgepakt. De opleidingen geven studenten meer invloed op de organisatie van het online-onderwijs om aan te sluiten bij de leerstijlen en behoeften van studenten. Het panel is positief over de ICTO-coaches die de docenten helpen bij de leeromgeving en over hoe de aanpak moet zijn. Het panel heeft waardering voor de keus van de opleiding om ICT-kennis van ICTO-coaches te betrekken omdat de opleiding inziet dat deze kennis nodig is voor een goede inrichting van de leeromgeving en voor de verbetering van de kwaliteit in de opzet van het modulaire systeem.

Het panel is enthousiast over Brightspace. Volgens het panel zal met deze nieuwe online leeromgeving de flexibiliteit worden vergroot. Studenten geven aan tevreden te zijn over Brightspace. Informatie is in het platform goed en snel te vinden.

Mogelijkheden tot flexibilisering

Concluderend stelt het panel vast dat de flexibiliteit van de opleidingen nog kan groeien. Studenten hebben de mogelijkheid om de studie te verlichten door vrijstelling te vragen. Ook ziet het panel dat er veel mogelijkheden zijn om de inhoud van de modules/leeruitkomsten af te stemmen op de individuele beroepspraktijk. Studenten kunnen er ook voor kiezen om alleen de toetsen af te leggen, zonder het onderwijs te volgen. Ook is er de kans om zelfstandig beroepsproducten te maken, in samenwerking met anderen en het moment van inleveren van toetsen te variëren. In de praktijk wordt daar nauwelijks gebruik van gemaakt. Uit de gesprekken met docenten en opleidingsmanagement blijkt daar bereidheid voor te bestaan, als volgende stap in de ontwikkeling van de opleidingen. Het panel is daar positief over.

Begeleiding

De studieadviseur speelt een rol in de oriëntatie, de intake en de monitoring van de studievoortgang. Binnen de leerteams zijn de docenten coaches en begeleiden zij studenten in professionele ontwikkeling. Het panel ziet dat de coaches in de Ad-opleiding goed in beeld zijn. In de bachelorfase wordt er meer zelfregie door de student verondersteld en is het volgens het panel niet duidelijk hoe de begeleiding verder gaat. Het panel moedigt de opleidingen aan om, indien het nodig is, er ook voor de bacheloropleiding als coach te zijn. Studenten uit het derde jaar voelen alsof zij houvast verliezen. Wel geven de studenten aan dat de docenten ook in de bacheloropleiding goed benaderbaar zijn. Hier is het panel positief over.

Docenten

Het panel heeft waardering voor de inhoudelijke kwaliteit en de praktijkervaring van de docenten. De studenten voelen zich allen gezien. Het panel heeft kennis gemaakt met een team van zeer vakkundige en betrokken professionals. De docenten maken deel uit van een team bestaande uit tweeëntwintig docenten. De docenten zijn kwalitatief goed, zij zijn enthousiast en gedegen, zo oordeelt het panel. De docenten die uit de praktijk komen worden volgens het panel goed begeleid door het kernteam.

Het panel heeft waardering voor de samenwerking tussen het kernteam en de docenten uit de praktijk. Als voorbeeld geeft het panel de module schuldhulpverlening dat is ontwikkeld door docenten uit de flexpoule, waarbij ondersteuning is verleend bij toetsing door het kernteam. Het panel acht dit als een mooie casus dat flex-docenten inhoudelijk scherpe actuele modules kunnen maken en goed kunnen samenwerken met het kernteam om het onderwijskundig op orde te hebben.

De docenten maken de verandering volgens het panel stapje voor stapje door. Het denken in leeruitkomsten zit volgens het panel nog niet volledig hun systeem. Volgens het panel zijn de docenten realistisch en temporiseren om die reden de veranderingen. Momenteel groeit het team hard en moeten nieuwe docenten worden ingewerkt. Ook hebben de docenten oog voor de uitvoering van de kwaliteit. De docenten hebben volgens het panel goed zicht op de lacunes van wat wel en niet te organiseren is. De docenten gaan voor kwaliteit en kiezen ervoor om niet te experimenteren en het risico te lopen ontevreden studenten te krijgen, die ze niet verder kunnen helpen. Hier is het panel positief over.

Kwaliteitszorg

Het panel is van mening dat de kwaliteitszorg voldoet. Het constateert dat de communicatielijnen kort zijn en dat er adequaat wordt bijgesteld naar aanleiding van ervaringen van studenten.

Middels algemene bijeenkomsten met studenten wordt het huidige onderwijs geëvalueerd. Studenten delen hun ervaringen met het onderwijs wat input geeft voor de doorontwikkeling van het huidige onderwijs. Zo is bijvoorbeeld het online contactonderwijs verlengd van een uur naar anderhalfuur.

Social Work organiseert terugkerende evaluaties met het werkveld om ervoor te zorgen dat de opleidingen actueel blijven en voldoen aan datgene waar het werkveld behoefte aan heeft. Hier is het panel positief over.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

- *De gehanteerde methoden en systemen van toetsing zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen;*
- *De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid;*
- *De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken proactieve rol: zij hanteert een adequate methode om te borgen dat de leeruitkomsten voor individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en te beoordelen.*

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De vorm van toetsing is divers en passend bij de leeruitkomsten. De leeruitkomsten worden bij de opleidingen afgesloten via een mondeling assessment, schriftelijk verslag, individuele schooltoets of praktijkopdracht. Het panel is positief over de Ad die studenten meer zeggenschap geeft over de opdrachten.

Het panel is van mening dat er Avans-breed een sterk toetsbeleid staat en dat de doorvertaling naar Social Work verder ontwikkeld mag worden richting een meer flexibel curriculum. Daarbij mogen de leeruitkomsten meer richting geven aan beroepsgerichte leerwegonafhankelijke toetsvormen passend bij de werkcontext van student.

De valideringsprocedure mag volgens het panel verder ontwikkeld worden. Dit geldt vooral voor het eerste jaar van de Ad, omdat het eerste jaar van de Ad redelijk goed te valideren is. Zo kunnen studenten op mbo 4-niveau eventuele ervaring op hbo-niveau laten valideren en hiermee versnellen.

Het panel ziet een proactieve toetscommissie en is van mening dat de evaluaties goed op orde zijn. De examencommissie voert op adequate wijze procedures uit. Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende verantwoordelijkheid neemt voor de uitvoering van de toetsing. De rubrics voldoen maar mogen uniformer in de opzet om onderlinge verschillen te minimaliseren en studenten meer houvast te bieden.

Onderbouwing

Leerwegonafhankelijke toetsen

De toetsing bij de Social Workopleidingen is gericht op het valideren van leeruitkomsten. Social Work toetst niet meer enkel op kennis op basis van schriftelijke tentamens, maar laat studenten hun kennis toepassen in een opdracht in de beroepspraktijk. Het toetsbeleid van de opleidingen volgt in grote lijnen het toetsbeleid van de AvD. Het panel is van mening dat er Avans-breed een sterk toetsbeleid staat en dat de doorvertaling naar Social Work nog verder ontwikkeld mag

worden richting een meer flexibel curriculum. Daarbij mogen de leeruitkomsten meer richting geven aan beroepsgerichte leerwegaafhankelijke toetsvormen passend bij de werkcontext van student.

Toetsvormen

De leeruitkomsten worden bij de opleidingen afgesloten via diverse toetsvormen: een mondeling assessment, schriftelijk verslag, individuele schooltoets of praktijkopdracht. Met name in de praktijkopdracht staan de toepassingsvaardigheden centraal. De student werkt een opdracht uit die gericht is op de eigen werksetting en verantwoordt keuzes, zowel schriftelijk als mondeling. Naast de inhoud wordt bij deze opdracht ook het reflecterend en communicatief vermogen getoetst. Studenten vinden de leeruitkomsten krap omschreven maar ervaren veel ruimte om de leeruitkomsten op alternatieve wijze aan te tonen. Zo neemt de variatie aan toetsen toe, zoals vlogs op het werk, infographics en digitale toetsen. De docent denkt volgens hen goed mee om de opdracht passend te maken aan de praktijk. Volgens het panel is maatwerk in toetsing mogelijk op basis van individuele aandacht en begeleiding van studenten. Omdat maatwerktoetsing geen beleid is, zou dit volgens het panel zo snel mogelijk vorm moeten krijgen. Het panel heeft waardering voor de toename aan zeggenschap die de Ad-student krijgt over zijn opdrachten.

Beoordeling

Het panel heeft enkele toetsen ingezien en stelt vast dat de beoordelingen van voldoende kwaliteit zijn. De opleidingen hanteren summatieve en formatieve toetsen en geven schriftelijk en mondeling feedback aan de student over zijn leerproces. Het vierogenprincipe wordt toegepast. De opleidingen ontwikkelen zich verder in formatief toetsen en feedforward. Momenteel vinden tussentijdse peerfeedback, terugkoppelingen van praktijkopdrachten in het contactonderwijs, feedforward op casusbeschrijvingen, individuele consultatie en oefentoetsen in afdoende mate plaats. De opleidingen besteden goed aandacht aan kalibreren. Docententeam en beoordelaars, waaronder freelancers zitten regelmatig samen om het onderwijsprogramma af te stemmen, samen te ontwikkelen en om beoordelingen door te spreken. Hier sluit regelmatig een onderwijskundige bij aan. Het panel is hier positief over.

Toetspraktijk

Het panel ziet dat de opleidingen in de praktijk een relatief standaard toetsprogramma hanteren. Uit het examenprogramma blijkt dat een leeruitkomst kan bestaan uit één of meerdere toetsen. Bij meerdere toetsen betreft het veelal een combinatie van schriftelijke kennistoetsen met een opdracht of beroepsproduct. De omvang van een toets is in EC uitgedrukt. Toetsen kennen het minimumcijfer 5,5 of het minimumoordeel 'voldoende'.

Het panel vindt het toetsbeleid van Avans Deeltijd sterk geformuleerd, maar ziet ook dat de doorvertaling naar de toetspraktijk van Social Work nog verder ontwikkeld kan worden. Zo constateert het panel enkele verschillen in toetsmatrijzen en in de opzet van de rubrics. Wellicht kan de opleiding meer uniformiteit genereren, van leeruitkomst, naar taal, tot de ontwikkeling van de toets. Dit geeft de deeltijdstudent meer houvast en weet hij wat hij kan verwachten. Nu er steun is van onderwijskundigen en ICTO-coaches, ziet het panel een goede gelegenheid om dit op te pakken.

De opleiding werkt momenteel aan de leeruitkomsten waar nog geen rubrics voor geformuleerd zijn. Volgens het panel voldoen de rubrics, daar waar het reeds wordt ingezet. Het panel ziet dat

er goed over na wordt gedacht. Zo worden rubrics vanuit het vierogenprincipe ontwikkeld en draagt het werkveld bij aan de totstandkoming ervan.

Validering van eerdere leerervaringen

Valideringsverzoeken worden behandeld door de valideringscommissie. Met validering kan de student aantonen dat bepaalde leeruitkomsten zijn gerealiseerd op basis van werkervaring. Om een valideringsaanvraag te doen dient de student een portfolio samen te stellen dat beoordeeld wordt door de examencommissie. Het panel stelt vast dat er in de praktijk nog weinig valideringsaanvragen zijn en dat er nog weinig op validering en versnelling van de opleiding wordt gestuurd. Het panel vindt dat de opleidingen hierop meer begeleiding kunnen geven. Het parallel volgen van modules is nog niet mogelijk waardoor versnelling ook achterblijft bij studenten met werkervaring.

Studenten geven aan dat het verzamelen van bewijslast meer tijd kost dan het maken van de door de opleidingen aangeboden toetsing. Social Work heeft dit met de verdere modularisering als aandachtspunt staan om te tackelen. Het panel ziet dat de aanvraag voor vrijstelling goed gaat. Het panel is hier positief over. Studenten kunnen met vrijstelling nog niet in hun leerroute versnellen en moeten wachten tot de module voorbij is. Het panel heeft er vertrouwen in dat dit met de verdere modularisering wel gaat lukken.

Het panel is van mening het proces van validering verder ontwikkeld mag worden. Het panel vindt dat Social Work dit voor de Ad-opleiding gelijk kan oppakken, omdat het eerste jaar van de Ad redelijk goed te valideren is. Zo kunnen studenten op mbo 4-niveau eventuele ervaring op hbo-niveau laten valideren en hiermee versnellen. Om validering succesvol te maken kan de opleiding validering meenemen in het onderwijsontwerp. De opleiding zou kaders kunnen stellen om te bepalen wat passend is en welke zaken wel of niet gevalideerd kunnen worden.

Borging

Social Work toont aan dat ze haar verantwoordelijkheid neemt bij de borging van de toetskwaliteit. De opleidingen laten zo zien dat ze examinatoren goed wil ondersteunen bij de ontwikkeling en uitvoering van de toetsing. Het panel vindt het positief dat alle docenten, waaronder de docenten uit de praktijk, minimaal BKE-Light zijn geschoold. Professionals uit het werkveld worden ingezet bij de beoordeling als adviseur en waar mogelijk als examiner. De kwaliteit van toetsing wordt daarnaast cyclisch en systematisch geëvalueerd volgens de richtlijnen van het Avans Toetskader. Een toetscommissie die voor de Academie voor Deeltijd is ingesteld, neemt steekproeven en bespreekt één à twee keer per jaar de bevindingen met de examencommissie. De opleidingen werken in toenemende mate met toetsmatrijzen en passen bij de beoordeling het vierogenprincipe toe. Het panel is van mening dat de evaluaties goed op orde zijn en ziet een proactieve toetscommissie. De kwaliteit van toetsen en beoordelaars worden, vanuit de curriculumcommissie, op zeer adequate wijze gecoördineerd door de toetscommissie. Het panel is positief over de rol van examencommissie. Zij voert op adequate wijze procedures uit.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

- *De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.*

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Op basis van de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek en de kwaliteit van de beoordeelde tussenproducten heeft het panel het vertrouwen dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd. Het niveau van de door het panel beoordeelde beroepsproducten is voldoende. De studenten maken deze beroepsproducten voor zover mogelijk voor hun eigen werkomgeving. De beroepsproducten nemen gedurende het opleidingstraject toe in niveau en complexiteit en geven een goede indicatie voor hun ontwikkeling naar het beoogde eindniveau.

Onderbouwing

Aantonen eindniveau

Ad

Ad-studenten studeren af op het organiseren van een event, waarmee ze het werk van hun instelling zichtbaar maken voor een specifieke groep of context of voor een breder publiek: bijvoorbeeld een maaltijd voor verschillende groepen in een wijk of dorp, een open middag, een kleinschalig festival, een voetbalwedstrijd of een debat. Het panel heeft een aantal events bestudeerd en stelt vast dat de studenten hiermee afdoende aantonen dat zij beschikken over een professionele houding en dat ze in staat zijn om complexe vraagstukken op te lossen.

Tegelijkertijd is het panel van mening dat de eindopdracht, het event, een andere invulling kan krijgen, om de Ad'er steviger te positioneren op de arbeidsmarkt. Het panel raadt de opleiding aan om in het event meer eigenheid te laten zien, zodat de toegevoegde waarde van de Ad'er sterker naar voren komt. Dit kan de opleiding volgens het panel realiseren door het event minder neer te zetten als een generieke opdracht maar het specifieke kaders en een beroepsgerichte richting te geven, en de persoonlijke ontwikkelingskant te benadrukken. Op deze manier draagt de opleiding bij om de Ad'er te positioneren in het werkveld.

Bachelor

Het panel heeft veel waardering voor de innovatieopdracht waar de opleiding recentelijk mee gestart is. De innovatieopdracht is gericht op de eigen beroepspraktijk waarbij op complexiteit en zelfstandigheid van de opdracht wordt gestuurd. Het functioneren als waardige professional staat hierbinnen centraal en sluit aan bij de Bildungslijn die in de opleiding is verweven. Tijdens de eindopdracht staat zelfsturing en het maken van onderbouwde keuzes centraal waarbij aansluiting bij de beroepspraktijk centraal staat. Studenten geven aan hier zeer enthousiast over te zijn. Het panel sluit zich hier volledig bij aan. Dat de opleiding afstand neemt van het

traditionele onderzoek, zoals dat bij een scriptie het geval is, vindt het panel een goede stap. Het panel juicht verdere ontwikkeling toe. De beroepsproducten nemen gedurende de opleiding toe in niveau en complexiteit en geven een goede indicatie voor de ontwikkeling van de student naar het beoogde eindniveau. Het werkveld is heel tevreden over het eindniveau.

Kwaliteit tussenproducten of eindproducten

Het panel is positief over de inhoud van de beroepsproducten waar de modules mee worden afgerond. Het panel heeft meer dan veertig toetsdossiers kunnen bekijken en steekproefsgewijs gelezen. De dossiers bestaan uit een eventopdracht, reflectieverslagen, profielopdrachten en ethische dilemma's. Deze beroepsproducten hebben zoveel mogelijk betrekking op de werkomgeving van de student. Zo zijn er beroepsproducten over beroepsmatige ethische dilemma's, profielverdiepingen in de sector jeugd, maar ook praktijkgerichte workshops die zijn ontwikkeld over bijvoorbeeld hechtingsproblematiek. De beroepsproducten geven goed de ontwikkeling van de studenten weer en bereiden hen adequaat voor op de afsluitende eindopdracht.

Het panel vindt dat deze einddossiers allen in hun geheel voldoen aan het eindniveau. De onderwerpen die aan bod komen passen bij het Ad-eindniveau. Er is uitgebreid aandacht voor reflectie en ethische dilemma's. De innovatieve opdracht uit de Bachelor mag volgens het panel ook in de Ad een plek krijgen. Het event uit de Ad mag meer karakter krijgen en beroepsgericht worden ingestoken, zodat het minder algemeen van aard is.

Ontwikkeling studenten/alumni

Het panel heeft met diverse vertegenwoordigers van het werkveld gesproken over de ontwikkelingen die studenten doormaken. Deze geven aan studenten te zien groeien in hun persoonlijke en professionele ontwikkeling. Tegelijkertijd is het werkveld nog aan het ontdekken wat het onderscheidend vermogen is van de afgestudeerde Ad'er ten opzichte van het mbo-4 (NLQF-4) en het bachelorniveau NLQF 6. Volgens het panel kan een andere invulling van het event bijdragen aan de beeldvorming van dat onderscheidend vermogen. De ontwikkeling van de studenten sluit wel goed aan op de wensen van het werkveld. Het panel is daar positief over.

Eindoordeel over de opleiding

	Ad Social Work	Ba Social Work
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De opleiding Deeltijd Social Work Ad en Ba voldoen op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleiding als geheel. Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande Ad-opleiding en hbo-bacheloropleiding Social Work van Avans Hogeschool als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel is tevreden over de kwaliteit van de opleiding. Het panel heeft een aantal aanbevelingen.

Standaard 1

- Formuleer de leeruitkomsten zo generiek mogelijk om leerwegaafhankelijkheid meer mogelijk te maken. Zorg hierbij voor eenduidigheid en uniformiteit in de formulering van de leeruitkomsten. Betrek het werkveld bij de formulering zodat het passend is voor verschillende beroepsvelden en contexten.

Standaard 2

- Zorg voor een aangescherpt beleid ten aanzien van het flexibel leren. Denk hierbij aan het stimuleren van validering, de mogelijkheid tot versnellen en vertragen, en het gericht inzetten van leerteams.

Standaard 3

- Zorg voor een adequate doorvertaling van het Avans-brede toetsbeleid en zorg voor meer uniformiteit in de toetsmatrijzen en rubrics.
- Ontwikkel het valideringsproces door en stel kaders om te bepalen welke zaken wel of niet gevalideerd kunnen worden.

Standaard 4

- Zorg voor een beroepsgerichte invulling van het event om de meerwaarde van de Ad voor de beroepspraktijk aan te tonen.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma generieke audit 20 februari 2020

Programma:

08.30 - 09.00 uur	Ontvangst op locatie Avans (Breda, hogeschoollaan 1)
09.00 - 12.00 uur	Vooroverleg panel op locatie Avans.
12.00 - 13.30 uur	Gezamenlijke lunch met inhoudelijke opening/aftrap

*Aftrap verzorgd door directie, vz college van bestuur, projectleider.
Als toehoorder aanwezig vertegenwoordiging van docenten, studenten, ontwikkelaars en adviseurs. Na de aftrap is gelegenheid voor een informele kennismaking.*

13.30 - 13.45 uur	Korte pauze
13.45 - 14.45 uur	Gesprek over Leeruitkomsten

Aanwezig zijn vertegenwoordigers van ontwikkelaars (voorzitters curriculumcommissie), werkveld en onderwijskundigen.

14.45 - 16.00 uur	Gesprek over Flexibele leerarrangementen
--------------------------	--

Aanwezig zijn vertegenwoordigers van studenten, docenten, opleidingscommissie, studieadviseurs en onderwijskundigen.

16.00 - 16.15 uur	Korte pauze
16.15 - 17.15 uur	Gesprek over LOT

Aanwezig zijn vertegenwoordigers van examinatoren, examencommissie, toetscommissie en onderwijskundigen. Onder voorbehoud gaat het om:

17.15 - 18.00 uur	Panelberaad
--------------------------	-------------

De dag wordt afgesloten met een informele terugkoppeling door de lead-secretarissen aan vertegenwoordigers van Avans.

2. Online bezoekprogramma

08.30 – 09.00 uur:	Presentatie van opleiding(en)
09.00 – 09.30 uur:	Vorbereiding panel (besloten)
09.30 – 10.30 uur:	Inhoudelijk gesprek over leeruitkomsten en toetsing
10.30 – 11.00 uur:	Pauze
11.00 – 12.00 uur:	Gesprek met studenten
12.00 – 12.45 uur:	Lunchpauze
12.45 – 13.45 uur:	Gesprek over flexibel leren (flexibele leerarrangementen, studiebegeleiding, onderwijslogistiek)
13.45 – 14.15 uur:	Pauze
14.15 – 15.15 uur:	Gesprek met docenten/examinatoren (met aandacht voor cultuur, professionalisering en bekwaamheid)
15.15 – 16.45 uur:	Besloten panelberaad
16.45 – 17.15 uur:	Terugkoppeling

3. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie Social Work 2020

Bijlagen:

- Landelijk opleidingsdocument Social Work
- Kerntaken en kwalificaties Ad Social Work
- Preambule Toelichting op de blauwdruk Social Work bij Avans Deeltijd
- Studiewijzer De Methodische Social Worker
- Studiewijzer De Normatieve Social Worker
- Schematisch overzicht curriculum Social Work AD en BA 2019-2020
- OER 2019-2020 Social Work
- Overzicht WAR leden Social Work
- Deelnemerslijst Werkveldcontactdag 20 november 2019
- Voorbeeld feedback werkveld
- Overzicht zitting docenten in commissies
- Docent informatie accreditatie Social Work
- Verzameling Evaluaties Social Work
- Infographic manifest e-learning
- Concept plan van aanpak e-learning team Social Work
- Toetsbeleidsplan Academie voor Deeltijd (AVD) 2015-2019
- Afstudeerboek Ad (Event)
- Lijst met afstudeerders Ad
- Afstudeerboek Sociale Studies Cluster Zorg en Welzijn Bachelor 2019-2020

Addendum Generieke Zelfevaluatie ten behoeve van de visitatie van de AVD (Academie voor Deeltijd), Januari 2021